

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริม การตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.

ก. ประวัติ ความเป็นมา และสถานะของร่างพระราชบัญญัติ ณ ปัจจุบัน*

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี) เมื่อวันอังคารที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และได้รับการบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๙ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณา โดยมีการกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน และที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ชุดนี้ ซึ่งจะครบกำหนดเวลาเมื่อวันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ จึงขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ได้อีก ๓๐ วัน ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้ขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน ตามที่คณะกรรมการเสนอ (ซึ่งจะครบกำหนดในวันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ

*ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

ข. หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ประกอบกับประเทศไทยได้ให้การรับรองหลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารทดแทนนมแม่ (The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes) ในการประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ ๓๔ (WHA ๓๔.๒๒) และในการประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ ๖๓ (WHA ๖๓.๒๓) ที่ประชุมมีมติให้แต่ละประเทศปรับปรุงหลักเกณฑ์การควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้เป็นกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ค. สาระสำคัญโดยสรุป

๑) บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

“ทารก” หมายความว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ ๑๒ เดือน

“เด็กเล็ก” หมายความว่า เด็กอายุเกิน ๑๒ เดือนจนถึง ๓ ปี

“อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก” หมายความว่า

(๑) นมหรืออาหารอื่นซึ่งมีส่วนประกอบของสารอาหารที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะใช้เลี้ยงทารกและเด็กเล็ก และขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร

(๒) อาหารอื่นที่มีจุดมุ่งหมายในการใช้เลี้ยงทารกและเด็กเล็กตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

“อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก” หมายความว่า อาหารที่ใช้เสริมคุณค่าหรือสร้างความคุ้นเคยในการบริโภคอาหารให้แก่ทารกที่มีอายุตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไปหรือเด็กเล็ก และขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร

“ผู้ผลิต” หมายความว่า ผู้ทำ ผสม บรรจุ แต่ง แบ่งบรรจุ รวมบรรจุ หรือเปลี่ยนแปลงสถานะบรรจุ

“ผู้นำเข้า” หมายความว่า ผู้นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ผู้จำหน่าย” หมายความว่า ผู้ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ทางการค้า

“ข้อความ” หมายความว่า ความรวมถึง การกระทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร รูป รอยประดิษฐ์ ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ส่งเสริมการตลาด” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่มุ่งหมายเพื่อการจำหน่าย สร้างภาพลักษณ์ หรือประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการใช้อาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กหรืออาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“หน่วยบริการสาธารณสุข” หมายความว่า สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสภาวิชาชีพ และให้หมายความรวมถึงองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ไม่แสวงหากำไรและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับด้านสุขภาพแม่และเด็ก และองค์กรวิชาชีพด้านสาธารณสุข

“องค์กรวิชาชีพด้านสาธารณสุข” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ แพทยสภาตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม สภาการพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทันตแพทยสภาตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม สภาเภสัชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม สภากายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด สภาเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ สภาการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สภาการสาธารณสุขชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน หรือสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“บุคลากรด้านสาธารณสุข” หมายความว่า บุคลากรทุกสาขาอาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการสาธารณสุข และให้หมายความรวมถึงอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒) ผู้รักษาการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ก้อออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๓) คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (หมวด ๑
ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

๓.๑) ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริม
การตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก” มีชื่อย่อว่าคณะกรรมการ “คสทพ.” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๘ คน ได้แก่ อธิบดีกรมกิจการเด็ก
และเยาวชน อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการ
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการกิจการ
กระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
และปลัดกรุงเทพมหานคร

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสภา
การพยาบาล สภาการสาธารณสุขชุมชน ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และราชวิทยาลัย
สูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กร
เอกชนที่มีวัตถุประสงค์ไม่แสวงหากำไรและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับด้านสุขภาพแม่และเด็ก
ด้านสิทธิเด็ก และด้านการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ด้านละ ๑ คน และแต่งตั้งจากผู้ซึ่ง
มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการสื่อสารการตลาดและด้านกฎหมาย ด้านละ ๑ คน

ให้อธิบดีกรมอนามัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมอนามัย
แต่งตั้งข้าราชการกรมอนามัย จำนวน ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕)

๓.๒) ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการควบคุมการส่งเสริม
การตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบในการเฝ้าระวังการส่งเสริมการตลาด
อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๓) ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีในการควบคุมการส่งเสริมการตลาด
อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก เพื่อให้การดำเนินการ
เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๓) การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบและมีสิทธิเข้าชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น แต่ไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียง

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (ร่างมาตรา ๙)

๓.๔) คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ โดยในการประชุมคณะกรรมการให้นำข้อ ๓.๓) มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๕) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอาจขอให้หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลใด จัดส่งเอกสารทางวิชาการหรือสถิติที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก และมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๓.๖) ให้กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

(๒) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก เสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กของกรมอนามัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) เป็นศูนย์ข้อมูลกลางในการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารก

และเด็กเล็ก ตลอดจนการส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่

(บ) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ร่างมาตรา ๑๓)

๔) การควบคุมการส่งเสริมการตลาด (หมวด ๒ ส่วนที่ ๑ ถึงส่วนที่ ๒)

๔.๑) อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ส่วนที่ ๑ ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

๔.๑.๑) ห้ามผู้ใดโฆษณาอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ร่างมาตรา ๑๔)

๔.๑.๒) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๑) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ต้องมีข้อความเช่นเดียวกับข้อความตามที่ปรากฏในฉลากอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร โดยไม่ปรากฏข้อความที่เป็นการกล่าวอ้างทางโภชนาการและสุขภาพ และต้องมีข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑.๑) ข้อมูลค่าใช้จ่ายและปริมาณในการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กในภาพรวม

(๑.๒) ข้อควรระวังจากการเตรียมหรือการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรายละเอียดในการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ โดยช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กนั้น ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๒) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน แก่บุคลากรด้านสาธารณสุข ต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ ทั้งนี้ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๖)

๔.๑.๓) ข้อห้ามในการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๑) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) แจกหรือให้คูปองลดราคา ขायพวง แลกเปลี่ยนหรือให้ส่วนลด ของรางวัล ของขวัญหรือสิ่งอื่นใด เพื่อจูงใจให้ซื้ออาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๑.๒) แจกอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวอย่างอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

(๑.๓) ให้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก สิ่งของ หรือสิ่งอื่นใด แก่หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นทารกหรือเด็กเล็ก หรือบุคคลในครอบครัวที่มีทารกหรือเด็กเล็ก

(๑.๔) ติดต่อยุติธรรมหรือหญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นทารกหรือเด็กเล็กไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน หรือแนะนำให้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือเพื่อสื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ร่างมาตรา ๑๗)

(๒) ในกรณีที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ประสงค์จะมอบหรือให้สิ่งของ อุปกรณ์ หรือของใช้แก่หน่วยบริการสาธารณสุข สิ่งของ อุปกรณ์ หรือของใช้ดังกล่าวจะต้องไม่มีชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์ของอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์จะต้องไม่สื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ร่างมาตรา ๑๘)

(๓) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ให้หรือเสนอว่าจะให้ของขวัญ เงิน สิ่งจูงใจ หรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคลากรด้านสาธารณสุข แต่ข้อห้ามดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับการให้ตามประเพณีหรือธรรมเนียมจรรยา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๙)

(๔) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน จัดหรือให้การสนับสนุนในการจัดการประชุม อบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่หน่วยบริการสาธารณสุข บุคลากรด้านสาธารณสุข หญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นทารกหรือเด็กเล็ก เว้นแต่เป็นการสนับสนุนองค์การวิชาชีพด้านสาธารณสุขในการดำเนินการดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๐)

(๕) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน สาธิตหรือให้การสนับสนุนในการสาธิตการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ในหน่วยบริการสาธารณสุขหรือสถานที่อื่นใดเพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ร่างมาตรา ๒๑)

(๖) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน บริจาคอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้แก่หน่วยบริการสาธารณสุขหรือบุคลากรด้านสาธารณสุข แต่ข้อห้ามดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับการบริจาคอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่มีวัตถุประสงค์พิเศษเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคหรือผู้ที่มีความผิดปกติของร่างกายและการบริจาคในกรณีจำเป็นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบริจาคให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๗) การจัดทำหรือเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับสุขภาพแม่และเด็กของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ต้องไม่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุน ให้ใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หรือสื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ร่างมาตรา ๒๓)

๔.๒) อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ส่วนที่ ๒ ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

ข้อห้ามในการส่งเสริมการตลาดอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๑) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ทำการส่งเสริมการตลาดอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่บุคคลใด ๆ ในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสภาวิชาชีพไทย ในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) แจกหรือให้คูปองลดราคา ขยายพวง แลกเปลี่ยนหรือให้ส่วนลดของรางวัล ของขวัญหรือสิ่งอื่นใด เพื่อจูงใจให้ซื้ออาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

(๑.๒) แจกหรือให้อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวอย่างอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก สิ่งของ หรือสิ่งอื่นใด ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (ร่างมาตรา ๒๔)

(๒) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ทำการส่งเสริมการตลาดอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่หญิงตั้งครรภ์หรือหญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นทารกอายุไม่เกิน ๖ เดือน (ร่างมาตรา ๒๕)

(๓) ให้นำความในข้อ ๔.๑.๒) (๒) และข้อ ๔.๑.๓) (๒) (๓) และ (๔) มาใช้บังคับกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

(๔) ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน สานิตหรือให้การสนับสนุนในการสานิตการใช้อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กในหน่วยบริการสาธารณสุข (ร่างมาตรา ๒๗)

๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๔ ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๓)

๕.๑) ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบเอกสาร สื่อโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้มีอำนาจบันทึกภาพหรือกระทำการอื่นเท่าที่จำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานด้วย

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสาร สื่อโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี (ร่างมาตรา ๒๘)

๕.๒) ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๙)

๕.๓) เอกสาร สื่อโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามข้อ ๕.๑) (๒) ให้ตกเป็นของแผ่นดิน และให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจสั่งทำลายหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการเมื่อปรากฏว่า

(๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้ยึดหรืออายัด

(๒) ในกรณีที่ไม่มีการดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มีการดำเนินคดี

(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินคดี โดยผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่ได้พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้ชำระค่าปรับ หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๓๐)

๕.๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๓๑)

๖) บทกำหนดโทษ (หมวด ๕ ร่างมาตรา ๔๔ ถึงร่างมาตรา ๕๑)

๖.๑) ผู้ใดโฆษณาอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๓๒)

๖.๒) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔.๑.๒) (๑) หรือให้ข้อมูลตามข้อ ๔.๑.๒) (๑) วรรคหนึ่ง อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๓)

๖.๓) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔.๑.๒) (๒) ข้อ ๔.๑.๓) (๒) หรือข้อ ๔.๑.๓) (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๔)

๖.๔) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๓) (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๕)

๖.๕) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๓) (๓) วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๖)

๖.๖) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๓) (๔) หรือข้อ ๔.๑.๓) (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๗)

๖.๗) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๓) (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๘)

๖.๘) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔.๒) (๑) หรือข้อ ๔.๒) (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๙)

๖.๙) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่บุคลากรด้านสาธารณสุขโดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔.๑.๒) (๒) ประกอบกับข้อ ๔.๒) (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๐)

๖.๑๐) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดมอบหรือให้สิ่งของ อุปกรณ์ หรือของใช้แก่หน่วยบริการสาธารณสุข โดยปรากฏชื่อตรา หรือสัญลักษณ์ของอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือการใช้ชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์นั้นสื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔.๑.๓) (๒) ประกอบกับข้อ ๔.๒) (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๑)

๖.๑๑) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดให้หรือเสนอว่าจะให้ของขวัญ เงิน สิ่งจูงใจ หรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคลากรด้านสาธารณสุข อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๓) (๓) ประกอบกับข้อ ๔.๒) (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๒)

๖.๑๒) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดจัดหรือให้การสนับสนุนในการจัดการประชุม อบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๔.๑.๓) (๔) ประกอบกับข้อ ๔.๒) (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๓)

๖.๑๓) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔.๒) (๔) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๔)

๖.๑๔) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕.๑) วรรคหนึ่ง (๓) หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามข้อ ๕.๑) วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๕)

๖.๑๕) บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เว้นแต่ความผิดตามข้อ ๖.๑) ให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบที่คณะกรรมการกำหนด และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งและผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ (ร่างมาตรา ๔๖)

๗) บทเฉพาะกาล

ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามข้อ ๓.๑) (๑) และ (๒) และให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกิน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ **จ**

ท่านผู้อ่านวารสาร “จุลนิติ” ผู้ใดมีความประสงค์ต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว สามารถเสนอความเห็นได้ โดยผ่านทางเว็บไซต์ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

www.parliament.go.th

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

www.krisdika.go.th

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

www.cabinet.thaigov.go.th